

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/41/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421010448
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Bednár
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6421010448.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jána Bednára a sudcov JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a JUDr. Štefana Nováka, LL.M., v trestnej veci obžalovaného H. N., stíhaného pre prečin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák., na verejnom zasadnutí dňa 15. novembra 2022 o odvolaní obžalovaného a splnomocnenca poškodeného proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4T/87/2021 zo dňa 16.03.2022, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4T/87/2021 zo dňa 16.03.2022 v celom rozsahu.

Krajský súd rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por.

obžalovaného H. N., nar. XX.X.XXXX v W. H., trvale bytom W. H. XXX,

podľa § 285 písm. b) Tr. por. o s l o b o d z u j e spod obžaloby Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom sp. zn. 1Pv 221/20/6613-23 zo dňa 07.10.2021, pre skutok obžalobou právne kvalifikovaný ako prečin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

- dňa 15.03.2019 ako predseda A. spoločenstva W. H. podpísal W. o vykonaní práce medzi zamestnávateľom PS W. H. a zamestnancom H. N., pričom ako dohodnutá pracovná úloha bola uvedená administratívna činnosť pre PS W. H. v rozsahu 60 hodín s dohodnutou odmenou 450,09 € (cena práce je vo výške 539,19 €), ďalej dňa 13.09.2019 ako predseda A. spoločenstva W. H. znovu podpísal W. o vykonaní práce medzi zamestnávateľom PS W. H. a zamestnancom H. N., a ako dohodnutá pracovná úloha bola uvedená administratívna činnosť pre PS W. H. v rozsahu 50 hodín s dohodnutou odmenou 321,50 € (cena práce je vo výške 385,15 €), pričom obe sumy vo forme čistej mzdy boli vyplatené H. N. z finančných prostriedkov pozemkového spoločenstva napriek tomu, že za predmetnú činnosť je predsedovi jedenkrát ročne schválená a vyplácaná odmena, čím nerešpektoval ust. § 14 ods. 7 písm. f) a § 16 ods. 6 zákona č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách a tiež čl. V. ods. 4 písm. f) Zmluvy o pozemkovom spoločenstve zo dňa 23.02.2019, pretože rozhodovanie o hospodárení spoločenstva patrí do pôsobnosti zhromaždenia, ktoré takéto dohody neschválilo,

- dňa 13.09.2019 vybral z bežného účtu A. spoločenstva W. H. Z XXXX XXXX XXXX XXXX 0453 vedeného vo VÚB, a.s., sumu 7.000,- €, z ktorých následne 6.779,20 € vyplatil podielnikom, pričom na takýto postup neboli splnené podmienky, pretože podľa ust. § 14 ods. 7 písm. h) zákona č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách a tiež podľa čl. V. ods. 4 písm. h) Zmluvy o pozemkovom spoločenstve zo dňa 23.02.2019, do pôsobnosti zhromaždenia patrí rozhodovanie o rozdelení zisku a majetku spoločenstva určenom na rozdelenie medzi členov spoločenstva a zhromaždenie o takomto vyplatení nikdy nerozhodlo,

a týmto konaním spôsobil A. spoločnosti W. H., IČO: XXXXXXXX, so sídlom XXX 21 W. H. XXX, škodu vo výške 7.550,79 €, pretože skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. súd poškodeného A. spoločnosti W. H., L.: XXX XXX 12, so sídlom XXX 21 W. H. XXX, s nárokom na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4T/87/2021 zo dňa 16.03.2022 bol obžalovaný H. N. uznaný vinným z prečinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

- dňa 13.09.2019 ako predseda A. spoločnosti W. H. podpísal Dohodu o vykonaní práce medzi zamestnávateľom PS W. H. a zamestnancom H. N., pričom ako dohodnutá pracovná úloha bola uvedená administratívna činnosť pre PS W. Trnávka v rozsahu 50 hodín s dohodnutou odmenou 321,50 € (cena práce je vo výške 385,15 €), pričom táto suma vo forme čistej mzdy bola vyplatená H. N. z finančných prostriedkov pozemkového spolčenstva napriek tomu, že za predmetnú činnosť je predsedovi jedenkrát ročne schválená a vyplácaná odmena, ktorá mu však valným zhromaždením na rok 2019 schvaľovaná nebola, čím nerešpektoval ust. § 14 ods. 7 písm. f) a § 16 ods. 6 zákona č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločnostiach a tiež čl. V. ods. 4 písm. f) Zmluvy o pozemkovom spolčenstve zo dňa 23.02.2019, pretože rozhodovanie o hospodárení spolčenstva patrí do pôsobnosti zhromaždenia, ktoré takúto dohodu neschválilo,

- dňa 13.09.2019 vybral z bežného účtu A. spoločnosti W. H. Z XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vedeného vo VÚB, a.s., sumu 7.000,- €, z ktorých následne 6.779,20 € vyplatil podielnikom, pričom na takýto postup neboli splnené podmienky, pretože podľa ust. § 14 ods. 7 písm. h) zákona č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločnostiach a tiež podľa čl. V. ods. 4 písm. h) Zmluvy o pozemkovom spolčenstve zo dňa 23.02.2019, do pôsobnosti zhromaždenia patrí rozhodovanie o rozdelení zisku a majetku spolčenstva určenom na rozdelenie medzi členov spolčenstva a zhromaždenie o takomto vyplatení nikdy nerozhodlo,

a týmto konaním spôsobil A. spoločnosti W. H., L.: XXXXXXXX, so sídlom XXX XX W. H. 125, škodu vo výške 7.100,70 €.

Za to okresný súd obžalovanému uložil podľa § 237 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 36 písm. j) Tr. zák., § 38 ods. 2, 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 1 rok.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienenečne odložil.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určil obžalovanému skúšobnú dobu vo výmere 18 mesiacov.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obžalovanému uložil povinnosť nahradiť poškodenému A. spoločnosti W. H., L.: XXXXXXXX, so sídlom XXX XX W. H. XXX, škodu vo výške 321,50 Eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd poškodeného A. spoločnosti W. H., L.: XXXXXXXX, so sídlom XXX XX W. H. 125, so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie obžalovaný H. N., a to prostredníctvom svojej obhajkyne. Z dôvodov odvolania v podstate vyplynulo, že toto smerovalo proti výrokom o vine a treste. V tejto súvislosti obhajoba konštatovala, že súd po vykonanom dokazovaní rozhodol o vine obžalovaného, a to aj napriek tomu, že nedošlo k naplneniu všetkých znakov skutkovej podstaty trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. Trestnoprávna zodpovednosť pri trestnom čine porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku nastúpi iba vtedy, ak v danom prípade bude prítomné spôsobenie škody na cudzom majetku a bude prítomná aj subjektívna stránka a teda, ak na strane osoby spravujúcej cudzí majetok bude existovať zavinenie. V prípade obžalovaného sa vyžadovalo úmyselné konanie páchatela. Zavinenie sa musí

vzťahovať na všetky znaky objektívnej stránky skutkovej podstaty tohto trestného činu, čo v tomto prípade je konanie páchatela, vznik škody na strane spoločnosti a príčinná súvislosť medzi konaním a vznikom škody. Na vznik zavinenia musí mať páchatel vedomosť o všetkých skutočnostiach spadajúcich pod znaky príslušnej skutkovej podstaty. Okresný súd nesprávne právne posúdil vec a rozhodol o vine napriek tomu, že absentuje spôsobenie škody na cudzom majetku a rovnako absentuje aj subjektívna stránka.

Pokiaľ ide o absenciu prítomnosti spôsobenia škody na cudzom majetku a subjektívnej stránky prvej časti skutku týkajúci sa podpísania dohody o vykonaní práce zo dňa 13.09.2019 a vyplácania si odmeny v zmysle tejto dohody, obhajoba poukázala na to, že obžalovaný mal v súvislosti s výkonom funkcie predsedu pozemkového spoločenstva množstvo nákladov súvisiacich s prípravou podkladov, zmlúv, vytlačania poznámok, cestovných nákladov atď., pričom obžalovaný mal jednoznačne právo na preplatenie týchto nákladov. Z toho dôvodu jeho účtovníčka L. O. D. mu poradila, aby uzavrel dohodu o vykonaní práce, v zmysle ktorej mu bude vyplatená mzda ako náhrada za vynaložené náklady. Predmetom tejto dohody bola administratívna činnosť s odmenou vo výške 250,- Eur v čistom. Obžalovaný mal po celý čas za to, že sa jedná o zákonný postup a je oprávnený takúto dohodu uzatvárať.

V tomto smere prvostupňový súd nebral do úvahy to, že obžalovaný pred vyplatením uvedenej mzdy vo výške 250,- Eur v čistom postupoval podľa najlepšieho svedomia a predložil súhlas na vyplatenie mzdy príslušnému štatutárnemu orgánu, ako i dozornej rade pozemkového spoločenstva. Vyplatenie uvedenej mzdy bolo schválené výborom ako štatutárnym orgánom pozemkového spoločenstva a dozornou radou, ktorá má dokonca v kompetencii kontrolu všetkých podkladov súvisiacich s hospodárením. Tieto tvrdenia obžalovaného potvrdil aj svedok N. G. vo svojej výpovedi zo dňa 07.09.2020. rovnako vypovedala aj svedkyňa V. T. dňa 07.09.2020, teda všetci vtedajší členovia výboru, ako i dozornej rady potvrdili, že ich predseda pozemkového spoločenstva - obžalovaný - oslovil, či sa môžu finančné prostriedky vyplatiť členom pozemkového spoločenstva a za prácu predsedu vykonávanú počas roku 2019. Všetci vtedajší členovia svojim podpisom súhlasili s takýmto vyplatením a nik nemal k danému žiadne výhrady.

Obžalovaný by si nikdy nedovolil sám vyplatiť takéto odmeny a svojvoľne o tom rozhodnúť. Vždy vo všetkých finančných záležitostiach upovedomoval a žiadal súhlas príslušný výbor a dozornú radu, pričom sa vždy radil aj so svojou účtovníčkou, ktorá k danému nemala žiadne výhrady a mzdu mu na základe súhlasu výboru a dozornej rady vyplatila.

Obžalovaný si až počas trestného konania uvedomil, že na určenie výšky vyplatenej mzdy nemal súhlas aj príslušného Valného zhromaždenia, avšak v čase spáchania skutku, ktorý mu je kladený za vinu, si túto povinnosť neuviedomoval. V danom čase mal množstvo osobných problémov súvisiacich so zhoršením zdravotného stavu jeho manželky a množstvom vybavovaní úradných záležitostí týkajúcich sa pozemkového spoločenstva. V tom čase sa domnieval, že súhlas výboru ako štatutárneho orgánu pozemkového spoločenstva a dozornej rady ako kontrolného orgánu postačuje na vyplatenie jeho mzdy účtovníčkou pozemkového spoločenstva, čo mal napokon odobrené samotnou účtovníčkou. Obžalovaný nemal v úmysle spôsobiť vyplatením svojej mzdy škodu na majetku pozemkového spoločenstva. Ak by aj mal úmysel spôsobiť škodu na majetku, nepožadoval by súhlas štatutárneho orgánu, ako i dozornej rady pozemkového spoločenstva a uvedenú sumu by si vybral sám bez vedomia uvedených osôb. Pri vyplatení svojej mzdy nikdy nekonal s úmyslom spôsobiť akúkoľvek škodu na majetku pozemkového spoločenstva, pretože išlo o vyplatenie odmeny za reálne uskutočnené práce a vo výške obvyklej, ktorá plne zodpovedala dovtedy zaužívaným zvyklostiam v rámci fungovania pozemkového spoločenstva.

Pokiaľ ide o absenciu spôsobenia škody na cudzom majetku a absenciu subjektívnej stránky trestného činu, aj v druhej časti skutku týkajúceho sa vyplácania podielov jednotlivým podielnikom pozemkového spoločenstva, obžalovaný od začiatku trestného konania nepopieral vyplatenie sumy 6.779,20 Eur všetkým členom (podielnikom) pozemkového spoločenstva, avšak rozhodne tým pozemkovému spoločenstvu nespôsobil žiadnu škodu a už vôbec nekonal ani v úmysle spôsobiť akúkoľvek škodu na majetku.

Dôvodom, prečo obžalovaný pristúpil k vyplateniu podielov, bola obava obžalovaného z novej likvidácie pozemkového spoločenstva. Už v prípravnom konaní poukázal, že vzťahy v pozemkovom spoločenstve boli konfliktné a komplikované, pričom z toho dôvodu sa vtedajší členovia dozornej rady, ako i výboru mali úmysel vzdať svojich funkcií. Zároveň obžalovaný upozorňoval aj na nezákonné navrhnutie členstva v

pozemkovom spoločenstve niektorých súčasných členov, a to pána H. a pána Majerského. Obžalovaný nechcel, aby členovia pozemkového spoločenstva ako oprávnenej osoby v zmysle zákona č. 97/2013 Z. z. prišli o všetky svoje podiely na zisku pozemkového spoločenstva a z toho dôvodu zvolal neoficiálne stretnutie, na ktorom spoločne dospeli k rozhodnutiu vyplatiť podiely. Obžalovaný dokonca vrátil naspäť na účet spoločenstva rozdiel z vybranej a vyplatennej sumy členom pozemkového spoločenstva, a to sumu vo výške 220,80 Eur. Aj v tomto prípade, ak by mal obžalovaný úmysel spôsobiť škodu na majetku spoločenstva, zvýšnú sumu (rozdiel) by nevrátil riadne naspäť na účet spoločenstva. Je teda objektívne nemožné, aby pozemkovému spoločenstvu vznikla škoda tým, že boli riadne vyplatené podiely na zisku samotným členom pozemkového spoločenstva. Aj v tomto prípade obžalovaný konal pri vyplatení podielov na zisku členom pozemkového spoločenstva so súhlasom a na pokyn štatutárneho orgánu - výboru pozemkového spoločenstva, ako i dozornej rady pozemkového spoločenstva. Avšak súd túto skutočnosť nebral do úvahy, a to ani po vykonaní dokazovania výsluchom svedkov v prípravnom konaní. Z výpovede svedkyne I. Škriniarovej zo dňa 07.09.2020 vyplynulo „Preto zvolal také neoficiálne stretnutie, lebo oficiálne to bolo možné až po ročnej uzávierke... Stretlo sa tam pomerne dosť ľudí z obce, dátum už neviem a tam sa povedalo to, že my ako dozorná rada sme sa vzdali funkcií a že on tiež plánuje vzdať sa funkcie, aby ľudia porozmýšľali, kto chce robiť vo výbore a kto chce byť v dozornej rade, aby mohlo spoločenstvo ďalej fungovať. My sme mali obavy, či sa vôbec nájde dosť ľudí, aby vytvorili výbor a dozornú radu. Dohodli sme sa, že predtým, než sa to teoreticky rozpadne úplne a prevezme nad nami správu štát, že by bolo dobré tie peniaze, ktoré máme na účte, vyplatiť členom spoločenstva“. Toto bolo urobené v obave, že ďalej pozemkové spoločenstvo nebude fungovať a že tie peniaze, ktoré sme na účte mali, prejdú štátu, nevedeli sme, kto by kedy potom ľuďom podiely vyplatil. Dohodli sme sa na tom, že obžalovaný to vyberie, rozdelí medzi členov podľa ich podielov, podľa percent, toto absolútne nebol samostatný nápad vlastná iniciatíva pána N., my sme o tom všetci vedeli a aj sme s tým súhlasili. Tieto skutočnosti vyplynuli aj z výpovede svedkyne V. T. zo dňa 07.09.2020, ktorá uviedla, „My sme mu ako výbor schválili aj ten výber peňazí z účtu, lebo už hrozila likvidácia, toho sme sa báli, lebo podiely mohli prepadnúť v prospech štátu. Takto sme to rozhodli celý výbor, aby sa to vyplátilo ľuďom, lebo my sme sa vzdali funkcií a nevedeli sme, čo sa bude ďalej diať, každý dostal, na čo mal nárok, nič zlé H. N. neurobil.“. Aj v tomto prípade sa obžalovaný domnieval, že súhlas dozornej rady a výboru spoločenstva postačuje k vyplateniu podielov a po uistení zo strany členov týchto orgánov už vôbec nemal dôvod myslieť si, že porušuje akúkoľvek povinnosť.

Absencia subjektívnej stránky - úmyslu - spôsobiť škodu na majetku pozemkového spoločenstva zo strany obžalovaného potvrdzuje aj skutočnosť, že obžalovaný následne po vyplatení podielov riadne informoval zhromaždenie pozemkového spoločenstva a jej členov na S. zhromaždení dňa 04.10.2019, kde k danému nemal nikto žiadne výhrady. Úmyslom obžalovaného nebolo nikdy spôsobiť škodu na majetku, ale hájiť záujmy všetkých členov spoločenstva. Informovanie o vyplatení podielov na zhromaždení dňa 04.10.2019 potvrdil aj svedok G. W.. Od predmetného konajúceho Valného zhromaždenia sa konali ďalšie dve takéto zhromaždenia, na ktorom nikto vyplatenie podielov nenamietol a nemal k danému výhrady, a to ani vtedajší členovia zhromaždenia. Tieto tvrdenia potvrdil nielen sám obžalovaný, ale aj svedok S. B. a V. T..

Napriek tomu, že obžalovaný nekonal pri vyplácaní podielov plne v súlade so zakladajúcou zmluvou spoločenstva, svojím konaním však nenaplnil všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku - absentuje tak vznik škody, ako i subjektívna stránka.

V závere odvolania obhajoba poukázala na naplnenie podmienky pre aplikáciu § 10 ods. 2 Tr. zák., t. j. nekriminalizovať také konanie, pre ktorých je závažnosť a intenzita spoločenskej nebezpečnosti z hľadiska celospoločenských záujmov nízka. Ustanovenie § 10 ods. 2 Tr. zák. je jedným z vyjadrení princípu ultima ratio v trestnom práve, z ktorého vyplýva, že trestnoprávna represia má byť používaná výlučne ako krajný prostriedok ochrany pred spoločensky najnebezpečnejšími protiprávnymi deliktami. Aplikácia princípu ultima ratio v rozhodovacej praxi spočíva v uprednostnení zodpovednosti podľa noriem netrestnoprávnej povahy pred postihom páchatela prostredníctvom noriem trestného práva (subsidiarita trestného práva).

Z princípu ultima ratio vyplýva, že ochrana majetkových vzťahov má byť v prvom rade uplatňovaná prostriedkami občianskeho a obchodného práva a až tam, kde takáto ochrana je neúčinná a kde porušenie súkromnoprávných vzťahov svojou intenzitou dosahuje zákonom predpokladanú

nebezpečnosť, je na mieste uvažovať o trestnej zodpovednosti. Obžalovaný funkciu predsedu pozemkového spoločenstva počas celého funkčného obdobia vykonával s maximálnou zodpovednosťou a starostlivosťou. Jeho motiváciou nikdy nebolo finančné ohodnotenie, ktoré pokrývalo len najnevyhnutnejšie náklady, ktoré mu s výkonom funkcie vznikali. Vždy riadne zastupoval záujmy pozemkového spoločenstva a konal v prospech pozemkového spoločenstva tak, aby pozemkové spoločenstvo riadne fungovalo. Bolo tomu tak aj v situáciách popísaných v napadnutom rozsudku, nebolo úmyslom obžalovaného spôsobiť komukoľvek škodu a obžalovaný má za to, že takáto škoda ani spôsobená nebola.

Preto požiadal odvolací súd, aby zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom a vo veci rozhodol sám, alebo aby vec vrátil súdu prvého stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie aj poškodený - A. spoločenstvo - W. Trnávka, a to proti výroku o škode. Splnomocnenec poškodeného v podstate v prvej časti odvolania poukázal na dôvody napadnutého rozsudku, týkajúce sa výroku o náhrade škody, s ktorým sa nestotožnil. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 287 ods. 1 Tr. por., ktoré podľa splnomocnenca poškodeného súdu ukladá vždy povinnosť nahradiť neuhradenú škodu alebo jej neuhradenú časť, ak je výška súčasťou popisu skutku uvedeného vo výroku rozsudku, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného... Poškodený ďalej nesúhlasil ani s úvahami súdu o tom, že obžalovaného zbavuje povinnosti za náhradu škody to, že podielníci A. spoločenstva - W. H. si boli vedomí neoprávneného vyplatenia finančných prostriedkov obžalovaným, pričom aktívne voči tomuto vyplateniu finančných prostriedkov nekonali, resp. ho tolerovali. Obžalovaný totiž ako štatutár pozemkového spoločenstva mal konať s odbornou starostlivosťou, pričom škoda v predmetnej časti bola spôsobená poškodenému ako samostatnej právnej entite, ktorá je subjektom práva odlišným od jednotlivých podielnikov. Obžalovaný preto spôsobil A. spoločenstvu - W. H. neoprávneným vyplatením predmetných finančných prostriedkov, ktoré napĺňa skutkovú podstatu trestného činu, škodu vo výške 6.779,20 Eur, pričom medzi spáchaním trestného činu a vznikom škody v predmetnej časti existuje príčinná súvislosť.

Poškodený si ďalej nárokoval aj náhradu škody vo výške 450,09 Eur (vyplatenie finančných prostriedkov na základe dohody o vykonaní práce zo dňa 15.03.2019), ktorú prvostupňový súd odkázal v tejto časti poškodeného na civilný proces. V tejto súvislosti splnomocnenec poškodeného poukázal na zaužívanú prax pri vyplácaní takýchto odmien v pozemkovom spoločenstve (bod 8. odvolania poškodeného). V tomto smere odmeny vyplácané z dohôd o vykonaní práce uzatvorených medzi obžalovaným a poškodeným v roku 2019 mali byť predmetom schvaľovania na Zhromaždení A. spoločenstva - W. H. v kalendárnom roku 2020, čo sa však nestalo. Z uvedeného dôvodu poškodený žiada, aby mu bola Krajským súdom v Banskej Bystrici priznaná náhrada škody vo zvyšnej časti uplatneného nároku vo výške 7.229,29 Eur, spolu s rozsudkom priznanou náhradou škody vo výške 321,50 Eur, teda v celkovej sume vo výške 7.550,79 Eur tak, ako si poškodený uplatnil v prípravnom konaní. Poškodený súčasne žiada, aby mu Krajský súd v Banskej Bystrici priznal náhradu trov právneho zastupovania, z dôvodu jeho zastúpenia splnomocnencom vo výške 184,62 Eur, pričom faktúra týkajúca sa predmetného zastúpenia je súčasťou súdneho spisu.

K odvolaniu poškodeného doručil súdu svoje vyjadrenie obžalovaný, prostredníctvom svojej obhajkyne. Z písomných dôvodov vyjadrenia v podstate vyplynulo, že obžalovaný sa v plnom rozsahu nestotožňuje s odôvodnením odvolania poškodeného a v celom rozsahu popiera skutkové, ako aj právne tvrdenia poškodeného. Obžalovaný má za to, že Okresný súd v Žiari nad Hronom správne zhodnotil právny stav v časti náhrady škody z dohody o vykonaní práce zo dňa 15.03.2019, ako i správne odkázal poškodeného s nárokom na náhradu škody na civilné konanie. Tvrdenia poškodeného uvádzané v podanom odvolaní nie sú pravdivé a účelovo skresľujú realitu s cieľom zrušenia rozsudku v časti priznania náhrady škody. Odhladnuc od uvedeného, obžalovaný má aj naďalej za to, že nedošlo k naplneniu zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák., pričom sa pridrižiava svojich skutkových i právnych tvrdení uvedených v podanom odôvodnení odvolania zo dňa 13.04.2022.

V tejto súvislosti sa obhajoba nemôže stotožniť s námietkou poškodeného, že súd mal povinnosť priznať nárok na náhradu škody v predmetnej časti v sume 6.779,20 Eur, pretože táto časť nároku na náhradu škody je súčasťou popisu skutku. V tomto prípade sám obžalovaný nezískal týmto konaním neoprávnený

majetkový prospech, resp. nekonal v úmysle obohatiť seba. Nemožno opomenúť významnú mieru zodpovednosti a zavinenie na vzniknutej škode zo strany samotných podielnikov, ktorí museli mať vedomosť o tom, že valné zhromaždenie nerozhodlo o vyplatení ich podielov na zisku a museli si byť tiež vedomí toho, že tieto prostriedky sú im vyplácané neoprávnene. Jednotliví členovia pozemkového spoločenstva by sa potom taktiež mali podieľať na náhrade spôsobenej škody.

Poškodený zároveň mylne uvádza, že okresný súd mal povinnosť rozhodnúť o jeho nároku na náhradu škody. V tejto súvislosti obhajoba poukazuje na zákonné ustanovenie § 288 Tr. zák. so záverom, že z uvedeného vyplýva, že ak výsledky dokazovania na hlavnom pojednávaní nedávajú podklad pre výrok o povinnosti obžalovaného nahradiť škodu, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, v celom rozsahu, ako ju poškodený navrhol, súd rozsudkom obžalovaného zaviazal nahradiť tú časť uplatneného nároku, ktorú zistí ako opodstatnenú a so zvyškom nároku na náhradu škody odkáže poškodeného na občianske súdne konanie, alebo na konanie pred iným príslušným orgánom.

Ďalej obhajoba poukazuje na to, že obžalovaný podiely vyplatil samotným členom pozemkového spoločenstva a tí tieto podiely prijali. V civilnom konaní môže byť vykonané ďalšie dokazovanie týkajúce sa prípadnej výšky spôsobenej škody, pasívnej vecnej legitímácii, ako i skúmania príčinnej súvislosti vzniku škody a následkov. V závere svojho vyjadrenia obhajoba poukázala na to, že obžalovaný po vyplatení podielov riadne informoval zhromaždenie pozemkového spoločenstva a jej členov na Valnom zhromaždení dňa 04.10.2019, kde k danému nemal nikto žiadne výhrady a taktiež konal pri vyplatení podielov na zisku členov pozemkového spoločenstva so súhlasom a na pokyn štatutárneho orgánu - výboru pozemkového spoločenstva ako i dozornej rady pozemkového spoločenstva.

V súvislosti s vyplatením odmeny z dohody o vykonaní práce zo dňa 15.03.2019 obžalovaný má za to, že okresný súd po vykonaní dokazovania správne zhodnotil skutkový i právny stav veci a správne dospel k záveru, že v tejto časti obžalovaný pozemkovému spoločenstvu nespôsobil žiadnu škodu. Znovu obhajoba konštatovala, že obžalovaný pri vyplatení svojej mzdy nikdy nekonal s úmyslom spôsobiť akúkoľvek škodu na majetku pozemkového spoločenstva. Išlo o vyplatenie odmeny za reálne uskutočnené práce a vo výške obvyklej, ktorá plne zodpovedala dovtedy zaužívaným zvyklostiam v rámci fungovania pozemkového spoločenstva. Obžalovanému bol daný súhlas na vyplatenie mzdy valným zhromaždením, pričom postup mu bol navrhnutý a одобrený aj účtovníčkou pozemkového spoločenstva. Úplne na záver obhajoba opätovne zopakovala, ako obžalovaný vykonával funkciu predsedu pozemkového spoločenstva.

Obhajkyňa obžalovaného na verejnom zasadnutí uviedla, že trvá na písomných dôvodoch ich odvolania, v odvolaní sú uvedené skutkové a právne závery, ktorých sa pridržiavajú, z toho dôvodu požiadala, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vo veci rozhodol sám tak, že obžalovaného spod obžaloby oslobodí, alebo aby vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Prokurátorka krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí uviedla, že považuje napadnutý rozsudok vo všetkých jeho výrokoch za zákonný a správny, všetky výroky prvostupňový súd riadne zdôvodnil a preto navrhla odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť. Tak isto navrhla odvolanie poškodeného ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí uviedol, že mu je o veci veľmi ťažko hovoriť, vypovedal už o tom veľakrát na polícii, zdôraznil, že nikdy nemal úmysel spôsobiť škodu pozemkovému spoločenstvu. V spoločenstve robil preto, aby ľuďom pomáhal, v celej tejto veci vidí určitý záujem niektorých ľudí, v spoločenstve robil 7 rokov, pretože nemal kto túto funkciu vykonávať. Vo veci sa cíti byť nevinný, v ostatnom súhlasí s jeho obhajkyňou a jej návrhom. Na záver podotkol, že pozemkové spoločenstvo pomáhal vytvoriť, nevie prečo by ho mal v súčasnej dobe likvidovať.

Na podklade podaných odvolaní Krajský súd v Banskej Bystrici v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým podali odvolatelia odvolania, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je sčasti dôvodné a odvolanie poškodeného je nedôvodné.

Odvolací súd zistil, že vo vzťahu k skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu prejednávaného trestného činu je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a

v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci. Skutkové zistenia prvostupňového súdu tak, ako sú vyjadrené v napadnutom rozsudku sú správne a úplné, lebo zodpovedajú výsledkom dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Vzhľadom na to sa odvolací súd stotožnil so zisteným skutkovým stavom tak, ako je uvedený vo výroku napadnutého rozsudku, pričom súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové zistenia.

Prejednávaný skutok bol obžalobou právne kvalifikovaný ako prečin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. Tohto trestného činu sa dopustí len fyzická osoba, aj keď koná za právnickú osobu, ktorá je podľa všeobecne záväzného právneho predpisu, rozhodnutia súdu alebo zmluvy povinná vybavovať záležitosti iných osôb, pokiaľ je v tom zahrnutá aj povinnosť starostlivosti o ich majetok. Podstatou trestného činu je konanie uvedené v odseku 1, ktorým vzniká škoda na cudzom majetku, bez ohľadu na to, či sa páchatel obohatil alebo nie. Škodou sa rozumie akékoľvek zmenšenie hodnoty opatrovaného alebo spravovaného majetku, vrátane toho, ak nenastane obvyklý prírastok na majetku. Porušenie povinnosti opatrovať alebo spravovať cudzí majetok spočíva v tom, že páchatel koná v rozpore so všeobecným alebo konkrétnym vymedzením obsahu takej povinnosti. Z hľadiska subjektívnej stránky sa vyžaduje úmysel, ktorý musí zahŕňať aj porušenie konkrétnej povinnosti opatrovať alebo spravovať cudzí majetok. Trestný čin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku je prečinom.

Odvolací súd konštatuje, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že obžalovaný sa dopustil skutku tak, ako je uvedený vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku. Tieto skutkové okolnosti v podstate ani sám obžalovaný nepopiera, súdu prvého stupňa však treba vytknúť, že sa v dôvodoch svojho rozhodnutia nezaoberal materiálom korektívom (§ 10 ods. 2 Tr. zák.) vzhľadom k tomu, že obžaloba bola podaná za prečin. Základným predpokladom trestnej zodpovednosti za prečin je bezpečné zistenie, či konanie nesie nielen všetky formálne znaky prečinu, ale i to, či ide o prečin aj v intenciách § 10 ods. 2 Tr. zák.

Podľa § 8 Tr. zák. trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak. Toto ustanovenie definuje trestný čin. Pri prečinoch však zákon pripúšťa možnosť, že aj pri naplnení znakov skutkovej podstaty trestného činu, ak bude závažnosť činu nepatrná, tak nepôjde o trestný čin. Na naplnenie znakov trestného činu musia byť splnené dve podmienky: 1- musí ísť o protiprávny čin a 2- jeho znaky musia byť uvedené v Trestnom zákone. V § 10 ods. 2 Tr. zák. je uvedená výnimka z formálneho chápania kategórie trestného činu, keď ustanovuje, že pri protiprávnom čine, ktorý formálne napĺňa znaky prečinu, nepôjde o prečin, ak je jeho závažnosť nepatrná. Závažnosť prečinu určujú: spôsob vykonania činu a jeho následky; okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný; miera zavinenia a pohnútky páchatela.

Odvolací súd pri posudzovaní závažnosti konania obžalovaného prihliadol na jeho tvrdenia v súvislosti s vyplatením mzdy, na ktoré mu bol daný súhlas výborom a dozornou radou pozemkového spoločenstva a toto vyplatenie mzdy mu bolo navrhnuté a odobrené aj účtovníčkou pozemkového spoločenstva, ktorá mu aj vyplatila predmetné finančné prostriedky. Pokiaľ ide o vyplatenie podielov obžalovaným, odvolací súd prihliadol tiež k celkovej situácii v pozemkovom spoločenstve v danom časovom úseku, pričom aj v tomto prípade si obžalovaný nechal predtým než vyplatil jednotlivé podiely, odobriť takýto postup výborom pozemkového spoločenstva a dozornej rady pozemkového spoločenstva, teda obžalovaný pristúpil k vyplateniu podielov jednotlivým podielnikom podľa výšky ich podielu z dôvodu možnej likvidácie pozemkového spoločenstva. Táto obhajoba obžalovaného nemá vplyv na formálne posúdenie konania obžalovaného, avšak spoluurčuje jeho závažnosť. Krajský súd musí konštatovať, že obžalovaný po formálnej stránke naplnil znaky skutkovej podstaty predmetného prečinu, keďže takýto postup mu neodobrovalo valné zhromaždenie pozemkového spoločenstva. Pokiaľ ide o subjektívnu stránku, je potrebné konštatovať, že podľa výpovede samotného obžalovaného v pozemkovom spoločenstve, ktoré pomáhal založiť pôsobil 7 rokov a preto je nemožné, aby nevedel o svojej povinnosti predmetný postup si nechať schváliť valným zhromaždením pozemkového spoločenstva. V tejto súvislosti odvolací súd pri posudzovaní závažnosti konania obžalovaného prihliadol aj na výšku spôsobenej škody.

Ďalej krajský súd v súvislosti s konaním obžalovaného poukazuje na princíp trestného práva „ultima ratio“ a teda zásady subsidiarity trestno-právnej represie. Princíp „ultima ratio“

má plniť hlavne funkciu špeciality a spočíva v povinnosti súdov dať prednosť uplatňovaniu zodpovednosti podľa netrestnej právnej normy pred postihom páchatela pomocou noriem trestného práva. Trestnými činmi môžu byť len závažnejšie prípady protispoločenských konaní, a to podľa zásady, že tam, kde postačia k regulácii prostriedky správneho alebo civilného práva, sú trestno-právne prostriedky nielen nadbytočné, ale z pohľadu princípu právneho štátu taktiež neprípustné. Pomocná úloha trestnej represie v podobe poňatia trestného práva ako „ultima ratio“ má aj interpretačný význam v tom, aby sudy vykladali znaky skutkových podstát trestných činov aj na nadväzujúcu mimotrestnú právnu úpravu a aplikovali ich len na závažné prípady, pričom musia zvažovať, či a ako bolo možné využiť inštitúty iných právnych odvetví v reakcii na porušenie práva.

V posudzovanom prípade preto odvolací súd po zhodnotení všetkých relevantných skutočností dospel k záveru, že závažnosť konania obžalovaného je nepatrná, preto na ochranu ohrozených resp. porušených záujmov štátu a potrestanie páchatela spomínaného skutku je postačujúce využitie mimotrestných prostriedkov, nakoľko skutok, pre ktorý bola podaná obžaloba je menej závažný, preto krajský súd vzhľadom na vyššie uvedené podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a v zmysle § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol, že obžalovaného H. N., nar. XX.XX.XXXX v W. H. v zmysle § 285 písm. b) Tr. por. oslobodil spod obžaloby Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom, pretože skutok nie je trestným činom.

Súčasne, keďže odvolací súd oslobodil obžalovaného spod obžaloby, bol povinný v zmysle § 288 ods. 3 Tr. por. poškodeného A. spoločenstvo - W. H., L.: XXXXXXXX so sídlom XXX XX W. H. 125, s nárokom na náhradu škody odkázať na civilný proces.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky poškodeného A. spoločenstvo - W. H., zastúpené splnomocnencom, k tomu krajský súd konštatuje, že splnomocnenec účelovo pri citácii ustanovenia § 287 ods. 1 Tr. por. vypustil slovíčko „spravidla“ , pričom splnomocnenec citoval: „Súd uloží obžalovanému vždy povinnosť nahradiť neuhradenú škodu alebo jej neuhradenú časť, ak jej výška je súčasťou popisu skutku uvedeného vo výroku rozsudku, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného...“. Správna citácia totiž mala znieť tak, že: „Ak súd odsudzuje obžalovaného pre trestný čin, ktorým spôsobil inému škodu uvedenú v § 46 ods. 1, uloží mu spravidla v rozsudku, aby ju poškodenému nahradil, ak bol nárok riadne a včas uplatnený“ atď. Z uvedeného je zrejmé, že okresný súd nemal povinnosť v každom prípade uložiť povinnosť obžalovanému nahradiť neuhradenú škodu, ale vždy o tom rozhoduje na základe vykonaných dôkazov a v tomto prípade prvostupňový súd svoje rozhodnutie zdôvodnil logicky, s ktorým odôvodnením sa odvolací súd stotožnil, z ktorého je jednoznačne zrejmé, že rozhodovanie o náhrade škody v jej zvyšku by vyžadovalo ďalšie vykonávanie dôkazov. Navyše tým, že odvolací súd oslobodil obžalovaného spod obžaloby, musel zo zákona v zmysle § 288 ods. 3 Tr. por. poškodeného vždy odkázať na civilný proces, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom. Z uvedeného dôvodu potom námietky poškodeného, vzhľadom k rozhodnutiu krajského súdu sa stali irelevantné.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.